

ROZPORZĄDZENIE
DYREKTORA REGIONALNEGO ZARZĄDU GOSPODARKI WODNEJ
w Poznaniu

z dnia ..... r.

w sprawie warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty

Na podstawie art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne Dz.U. z 2012 r. poz.145, z późn.zm.⁽¹⁾ zarządza się, co następuje:

DZIAŁ I
Postanowienia ogólne

§ 1.1. Ustala się warunki korzystania z wód regionu wodnego Warty, zwane dalej „warunkami”.

2. Granice region wodnego Warty zawierają się w granicach hydrograficznych zlewni rzeki Warty, ustalonych na podstawie Mapy Podziału Hydrograficznego Polski, zgodnie z przepisami odrębnymi dotyczącymi przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych.

§ 2.1. Celem ustalenia warunków jest określenie zasad korzystania z zasobów wodnych w regionie, ukierunkowanych na osiągnięcie celów środowiskowych, poprzez określenie dla regionu szczegółowych wymagań w zakresie stanu wód, priorytetów w zaspokajaniu potrzeb i ograniczeń w korzystaniu z ich zasobów.

2. Cele środowiskowe dla jednolitych części wód regionu określone są w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

§ 3. Jeżeli jakiegokolwiek jednolite części wód regionu wodnego podlegają również innym niż określonym w warunkach wymaganiom stanu, priorytetom i ograniczeniom w korzystaniu z ich zasobów, ustalonym w warunkach korzystania z wód zlewni lub na podstawie przepisów odrębnych, to obowiązują na tych częściach te wymagania, priorytety i ograniczenia, które są bardziej rygorystyczne.

§ 4 Znaczenie użytych i nie zdefiniowanych bezpośrednio w warunkach określeń należy rozumieć jednoznacznie z ich znaczeniem stosowanym w ustawie Prawo wodne.

DZIAŁ II
Szczegółowe wymagania dotyczące stanu wód w regionie wodnym warty, wynikające z celów środowiskowych ustalonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry

§ 5.1 Wielkość przepływu nienaruszalnego w płynących wodach powierzchniowych nie może być niższa od wielkości obliczonej z iloczynu średniorocznego niskiego przepływu (SNQ) i współczynnika „n”, określonego dla poszczególnych cieków regionu w zależności od ich charakterystyki hydrologicznej.

2. Wartości współczynnika „n” przedstawione są w załączniku nr 1.

---

¹⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy ogłoszone w Dz.U.z 2012 r. poz. 951 i 1513 oraz z 2013 r. poz.21 i 165

3. Wartości współczynnika „n” na tym samym cieku pomiędzy sąsiednimi przekrojami przedstawionymi w załączniku nr 1 interpoluje się proporcjonalnie do przyrostu powierzchni zlewni.

§ 6. Retencja gruntowa jako istotny element kształtowania stanu zasobów wodnych i ograniczania występowania zjawisk ekstremalnych w regionie podlega ochronie przed jej nieuzasadnionym ograniczaniem.

§ 7.1 Ustala się cieki naturalne, obejmujące usytuowane na nich naturalne i sztuczne zbiorniki, wymagające zachowania ciągłości morfologicznej, niezbędnej do spełnienia wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego oraz zapewniające warunki do osiągnięcia celów środowiskowych na obszarach chronionych:

1) cieki lub ich odcinki szczególnie istotne z uwagi na zachowanie ciągłości morfologicznej, zwane dalej „ciekami szczególnie istotnymi”, na których drożność morfologiczna jest niezbędna dla spełnienia przez elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych pełniące ponadto funkcje najważniejszych korytarzy migracyjnych ryb oraz miejsc ich tarlisk i dorastania form młodocianych, decydujące o stanie poszczególnych gatunków w całej zlewni Warty,

2) cieki lub ich odcinki istotne z uwagi na zachowanie ciągłości morfologicznej, zwane dalej „ciekami istotnymi”, na których ciągłość morfologiczna jest niezbędna dla:

- a) spełnienia przez elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód,
- b) realizacji celów środowiskowych na obszarach chronionych,

2. Wykaz cieków szczególnie istotnych oraz istotnych określonych w ust.1 pkt 2 lit.a zawierają odpowiednio załączniki nr 2 i 3.

3. Do cieków istotnych z uwagi na realizację celów środowiskowych na obszarach chronionych, o których mowa w ust.1 pkt 2 lit.b, kwalifikuje się te cieki lub ich odcinki, na których na podstawie przepisów odrębnych ustanawiających te obszary, brak ciągłości morfologicznej został zdefiniowany i zatwierdzony jako zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych na obszarze chronionym.

§ 8. Ustala się na ciekach szczególnie istotnych i istotnych minimalne wymagania ciągłości morfologicznej, umożliwiające osiągnięcie przez występujące w warunkach naturalnych elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód powierzchniowych:

1) na ciekach szczególnie istotnych i istotnych określonych w § 7 ust.1 pkt 2 lit.a – ustala się wymagania ciągłości morfologicznej odpowiadające potrzebom gatunków ryb wymienionych w załączniku nr 4, z zastrzeżeniem pkt 2,

2) na ciekach istotnych, o których mowa w § 7 ust.1 pkt 2 lit.b – ustala się wymagania ciągłości morfologicznej odpowiadające potrzebom gatunków ryb, dla których zgodnie z przepisami odrębnymi, na podstawie których te obszary zostały utworzone, brak ciągłości morfologicznej został zdefiniowany i zatwierdzony jako zagrożenie osiągnięcia celów środowiskowych na tym obszarze.

DZIAŁ III **Priorytety w korzystaniu z wód**

§ 9.1. Ustala się priorytety w korzystaniu z wód:

1) w zakresie zaspokajania potrzeb w ramach szczególnego korzystania z wód, w kolejności od najwyższego:

- a) na cele zaopatrzenia ludności w wodę pitną oraz na pozostałe cele komunalne,
- b) na cele wytwarzania, przetwarzania, konserwowania lub wprowadzania do obrotu przez przedsiębiorstwa produkcji żywności lub przedsiębiorstwa farmaceutyczne produktów lub substancji przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
- c) na cele żeglugowe, przemysłowe, energetyczne oraz rolnicze i leśne,
- d) inne cele,

2) w zakresie wykorzystania wód do celów rolniczych, w szczególności napełniania stawów rybnych, nawodnień rolniczych, nawodnień leśnych oraz innych zabiegów agrotechnicznych oraz procesów technologicznych nie wymagających jakości wód przeznaczonych do spożycia, w kolejności od najwyższego:

- a) z zasobów wód powierzchniowych,
- b) z zasobów wód podziemnych czwartorzędowego piętra wodonośnego o swobodnym zwierciadle wody,
- c) z zasobów wód podziemnych czwartorzędowego piętra wodonośnego o napiętym zwierciadle wody i starszych pięter wodonośnych.,

2. Ustalone w ust.1 pkt 1 priorytety zaspokajania potrzeb wodnych obowiązują w przypadku gdy występuje kolidujące ze sobą zapotrzebowanie na jednoczesne wykorzystanie tych samych wolnych zasobów dyspozycyjnych na różne cele

3. W analizie wolnych zasobów dyspozycyjnych, o którym mowa w ust.2 uwzględnia się również zapotrzebowanie perspektywiczne, jeżeli udokumentowane zostało ono w aktach planistycznych, przygotowanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

DZIAŁ IV

Ograniczenia w korzystaniu z wód

§ 10.1 Ogranicza się szczególne korzystanie z wód powodujące redukcję naturalnego przepływu w płynących wodach powierzchniowych poniżej wielkości, o której mowa w § 5 ust.1, z zastrzeżeniem ust.2 i § 19.

2. Dopuszcza się szczególne korzystanie z wód bez spełnienia wymagania, o którym mowa w ust. 1, na obiektach istniejących, kontynuujących szczególne korzystanie ze środowiska na warunkach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, które stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, jeżeli przepisy odrębne nie stanowią inaczej.

§ 11. Ogranicza się możliwość bezpośredniego odprowadzania do cieków naturalnych i znajdujących się na nich naturalnych i sztucznych zbiorników, kanałów i rowów, wód z systemów odwodniających i kanalizacji deszczowej na podstawie pozwolenia wodnoprawnego wydanego po wejściu w życie rozporządzenia, powodującego w sposób trwały obniżenie poziomu wód podziemnych lub zmniejszanie ich zasilania bez uwzględnienia wykonalnych technicznie i uzasadnionych ekonomicznie rozwiązań ograniczających utratę naturalnej retencji gruntowej.

§ 12.1. Korzystanie z wód podziemnych w ramach ustalonych zasobów eksploatacyjnych ujęcia nie może przekraczać wielkości wynikającej z uzasadnionego zapotrzebowania, przy czym:

- 1) dopuszcza się w uzasadnionych wypadkach zwiększenie uprawnień do poboru wód o rezerwę w wysokości nie przekraczającej 20% udokumentowanego zapotrzebowania, z zastrzeżeniem ust.2 pkt 2,

2) zamierzony pobór wód podziemnych nie może ograniczać posiadanych uprawnień możliwości korzystania z wód podziemnych przez użytkowników istniejących ujęć znajdujących się we wspólnym obszarze zasilania.

2. Uzasadnienie zapotrzebowania, o którym mowa w ust.1, obejmuje takie elementy jak:

1) analizę wielkości rzeczywistego wykorzystania wody w poprzednim okresie – w przypadku poborów kontynuowanych;

2) analizę potrzeb w zakresie wnioskowanej wielkości poborów,

3) analizę potrzeb w zakresie proponowanych rezerw poboru wody;

3. W przypadku możliwości udokumentowania bilansu wodnogospodarczego osobno dla każdego piętra wodonośnego jednolitej części wód podziemnych lub jej fragmentu, przedstawione w ust.1 ograniczenie odnosi się indywidualnie do poszczególnych pięter wodonośnych.

§ 13. W przypadku zamierzonego korzystania z wód, które podlega określonym w § 9 ust. 1 pkt 1 priorytetom, terminowe i ilościowe uprawnienia do poboru wód nie mogą ograniczać realizacji perspektywicznego zapotrzebowania na cele o wyższym priorytecie, jeżeli zostały one określone w aktach planistycznych przygotowanych na podstawie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

§ 14.1. Korzystanie z zasobów wód podziemnych do celów rolniczych, a w szczególności napełniania stawów, nawodnień rolniczych i leśnych i innych zabiegów agrotechnicznych oraz procesów technologicznych nie wymagających jakości wód przeznaczonych do spożycia dopuszcza się w przypadkach braku dostępu do zasobów wód powierzchniowych, przy zachowaniu priorytetów określonych w § 9 ust.1 pkt 1 i wymogów wskazanych w § 9 ust.1 pkt 2.

2. Przez brak dostępu do zasobów wód powierzchniowych, o którym mowa w ust.1 rozumie się:

1) brak zasobów dyspozycyjnych w odpowiedniej ilości lub jakości,

2) brak dostępnej lub wykonalnej technicznie i uzasadnionej ekonomicznie możliwości poboru.

§ 15.1. Ogranicza się, z zastrzeżeniem ust.3, możliwość wprowadzania ścieków z własnego gospodarstwa domowego lub rolnego do gruntu lub urządzeń wodnych w granicach działki stanowiącej własność wprowadzającego z przydomowej instalacji oczyszczającej wybudowanej po wejściu w życie rozporządzenia, nie umożliwiającej kontroli parametrów warunkujących jej dopuszczenie do stosowania, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2. W celu realizacji zobowiązania każda nowa instalacja, o której mowa w ust.1, musi być wyposażona w stałe i dostępne miejsca poboru próbek ścieków nieoczyszczonych dopływających do instalacji oraz odprowadzanych z niej do środowiska bezpośrednio po oczyszczeniu.

§ 16.1. Ogranicza się, z zastrzeżeniem ust.2, możliwość użytkowania istniejących budowli piętrzących na ciekach szczególnie istotnych i istotnych bez urządzeń zapewniających wymaganą ciągłość morfologiczną.

2. W celu spełnienia warunku skuteczności ekologicznej urządzeń udraźniających na poziomie umożliwiającym osiągnięcie elementom biologicznym wymagań dobrego stanu lub potencjału ekologicznego, zastosowane urządzenia muszą spełniać wymagania drożności określone w § 8 ust.1.

3. Parametry hydrauliczno-techniczne typowych urządzeń udraźniających spełniających wymagania, o których mowa w ust.2, przedstawione są w załączniku nr 5.

4. Ograniczenia, o których mowa w ust.1 nie dotyczą użytkowania budowli piętrzącej wyposażonej w stały przelew o maksymalnej wysokości 0,3 m, liczonej od rzędnej przelewu do poziomu wody dolnej w niecce wypadowej w warunkach średniego rocznego przepływu niskiego, oraz o kształcie zapewniającym szerokość przelewu oraz głębokość i prędkość wody na przelewie, umożliwiającej migrację ryb, o których mowa w § 8.

§ 17.1. Z uwagi na funkcje jakie są przypisane ciekom szczególnie istotnym ogranicza się dodatkowo na tych ciekach lub ich odcinkach:

1) użytkowanie budowli piętrzących bez zastosowania rozwiązań technicznych ograniczających przedostawanie się spływających ryb do wlotów elektrowni wodnych, kanałów doprowadzających oraz innego typu ujęć wody, z zastrzeżeniem ust.2,

2) wykonywanie nowych obiektów piętrzących oraz przebudowy, modernizacji lub zmiany funkcji istniejących obiektów powodujących pogorszenie elementów hydromorfologicznych cieków, zagrażające realizacji określonych dla nich w § 7 ust.1 pkt 1 funkcji ekologicznych, z zastrzeżeniem § 19.

2. Ograniczenia, o których mowa w ust.1 pkt 1 nie dotyczą budowli piętrzących wody na potrzeby ujęć elektrowni, wykorzystujących przyjazne rybom turbiny o współczynniku śmiertelności ryb nie przekraczającym 10%, w szczególności turbin ślimakowych lub wolnoobrotowych turbin dla bardzo niskich spadów.

3. Ograniczenia, o których mowa w ust.1 pkt 2 nie dotyczą budowli piętrzących wody spełniających warunki określone w § 16 ust.4.

§ 18. Dopuszcza się użytkowanie budowli bez spełnienia wymagań, o których mowa w § 16 ust. 1 i § 17 ust. 1 pkt.1 na warunkach określonych w pozwoleniu wodnoprawnym, które stało się ostateczne przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, do czasu pierwszej przebudowy lub rozbudowy istniejącej budowli piętrzącej, jednak nie później niż do dnia, w którym upływa termin osiągnięcia dobrego stanu, wskazanego w *Planie gospodarowania wodami na obszarze Dorzecza Odry* dla części wód, na których zlokalizowane są te budowle piętrzące.

§ 19.1 Dopuszcza się korzystanie z wód, regulacje lub zabudowę urządzeniami wodnymi wód powierzchniowych nie spełniającą wymogów przedstawionych w § 10, oraz § 17 ust.1 pkt 2 po uzasadnieniu możliwości zastosowania odstępstwa od wymogu osiągnięcia celów środowiskowych na zasadach określonych w ustawie Prawo wodne.

2. Określenie wpływu planowanego korzystania z wód na stan wód powierzchniowych i realizację celów środowiskowych dla nich ustalonych wymaga przeprowadzenia analizy elementów jakości stanu lub potencjału ekologicznego oraz wskaźników chemicznych jednolitych części wód powierzchniowych, stanowiących podstawę klasyfikacji dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Dział V Postanowienia końcowe

§ 20. Przepisów niniejszego rozporządzenia nie stosuje się do spraw wszczętych na podstawie ustawy Prawo wodne i nie zakończonych decyzją ostateczną przed dniem wejścia w życie warunków.

§ 21. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem XX.YY.ZZZZ r.

**DYREKTOR
REGIONALNEGO ZARZĄDU
GOSPODARKI WODNEJ
W Poznaniu**

**Załączniki do rozporządzenia
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej
w Poznaniu z dnia ..... r.**

Załącznik nr 1

Wartości współczynnika „n” zależnego od warunków hydrologicznych cieków w regionie wodnym.

Lp.	Nazwa ciek	Przekrój	Km (wg MPHP)	wartość współczynnika "n"
1.	Dobrzyca	od źródła do ujścia	-	0,82
2.	Drawa	źródło	192,0	1,00
		powyżej ujścia Studzienicy	102,5	0,90
		m.Drawno	67,6	0,71
		m.Stare Osieczno	26,4	0,51
		ujście	0,0	0,50
3.	Głomia	od źródła do ujścia	-	0,96
4.	Grabia	źródło	84,1	1,00
		m.Łask	27,7	1,00
		ujście	0,0	0,89
5.	Gwda	źródło	139,9	1,00
		zaporą zbiornika Podgaje	75,9	0,55
		m.Dobrzyca	35,4	0,50
		ujście	0,0	0,50
6.	Kanał Mosiński	źródło	115,0	1,00
		m.Kunowo	68,5	1,00
		m.Bonikowo	27,3	0,99
		ujście	0,0	0,72
7.	Kanał Warty ze Starą Wiercią i Kanałem Lodowym	od źródła do ujścia	-	0,99
8.	Liswarta	źródło	95,2	1,00
		m.Nowa Kuźnica	51,6	0,96
		m.Szyszków	18,3	0,82
		ujście	0,0	0,58
9.	Łobżonka	od źródła do ujścia	-	0,83
10.	Mała Noteć (Noteć Zachodnia)	od źródła do ujścia	-	0,93
11.	Mała Wełna	od źródła do ujścia	-	0,95
12.	Meszna	od źródła do ujścia (m.Policko)	-	0,93
13.	Mierzęcka Struga	od źródła do ujścia	-	0,98
14.	Mogilnica	od źródła do ujścia	-	0,94
15.	Moskawa (Maskawa)	od źródła do ujścia	-	0,97
16.	Ner	źródło	124,1	1,00
		m.Lutomiersk	85,3	1,00
		m.Poddębice	53,8	0,74
		ujście	0,0	0,56
17.	Noteć	źródło	391,2	1,00
		m.Kalina	326,5	1,00
		m.Pakość	273,8	0,52
		m.Nowe Dąbie	232,8	0,50
		ujście	0,0	0,50

18.	Obra	do połączenia z Mogilnicą (m.Konojad)	171,2	1,00
		m.Kopanica	118,5	0,91
		m.Trzciel	82,7	0,71
		m.Międzyrzecz	48,1	0,50
		ujście	0,0	0,50
19.	Oleśnica	od źródła do ujścia	-	0,96
20.	Orla	od źródła do ujścia	-	0,83
21.	Prosna	źródło	227,3	1,00
		m.Podbolesławiec	168,1	0,93
		m.Mirków	150,4	0,75
		m.Zamość	110,6	0,59
		m.Raduchów	105,0	0,51
		m.Rokutów	41,8	0,50
		ujście	0,0	0,50
22.	Pyszna	od źródła do ujścia	-	0,96
23.	Warta	źródło	795,1	1,00
		zapora zbiornika Poraj	757,4	1,00
		m. Skrzydlów	708,3	0,76
		m.Bobry	682,0	0,57
		m.Kule	640,4	0,50
		ujście	0,0	0,50
24.	Wełna	źródło	118,0	1,00
		m.Janowiec Wlkp.	72,3	0,99
		m.Wągrowiec	46,9	0,81
		ujście	0,0	0,50
25.	Widawka	od źródła do ujścia	-	0,50
26.	Wiercica	od źródła do ujścia (m.Karczewice)	-	0,99
27.	pozostałe ciek regionu wodnego Warty	od źródła do ujścia	-	1,00

Załącznik nr 2

Cieki lub ich odcinki szczególnie istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej, o których mowa § 7 ust.1 pkt 1, na których jest ona niezbędna dla spełnienia przez elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód powierzchniowych i stanowiące ponadto najważniejsze korytarze migracyjne ryb oraz miejsca ich tarlisk i dorastania form młodocianych,

I.p	ciek	oznaczenie odcinka ciek i jego kilometraż (kilometraż wg MPHP)
1	Warta	od ujścia do Odry do pierwszego stopnia podtrzymującego dolne stanowisko zapory zb. Jeziorsko (km 0,00 - 488,97)
2	Noteć	od ujścia do Warty do ujścia Gwdy (km 0,00 – 119,8)
3	Drawa	od ujścia do Noteci do ujścia Korytnicy (km 0,00 – 48,5)
4	Gwda	od ujścia do Noteci do ujścia Czernicy (km 0,00 – 98,7)

Załącznik nr 3

Cieki lub ich odcinki istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej, o których mowa § 7 ust.1 pkt 2.a, na których drożność morfologiczna jest niezbędne dla spełnienia przez elementy biologiczne wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału ekologicznego jednolitych części wód,

I.p	ciek	oznaczenie odcinka ciek i jego kilometrą (kilometrą wg MPPH)
1	Noteć	od ujścia Gwdy do jez. Gopło (km 119,8 – 295,1)
2	Mała Noteć (Noteć Zachodnia)	od ujścia do Noteci do jez. Pakoskiego Pn (km 0,0 – 2,0)
3	Gąsawka	od ujścia do Noteci do jez. Sobiejuskiego (km 0,0 - 25,0)
4	Obra	od ujścia do Warty do Jeziornej (Strugi Jeziornej) (km 0,0 – 25,7)
5	Jeziorna (Struga Jeziorna)	od ujścia do Obry (zbiornik Bledzew) do jez. Chycina (km 0,0 – 1,3)
6	Drawa	od ujścia Korytnicy do jez. Dubie (do granicy Drawieńskiego PN) (km 48,5 – 66,0)
7	Płociczna	od ujścia do Drawy do jez. Ostrowite (Ostrowiec) (km 0,0 – 13,0)
8	Korytnica	od ujścia do Drawy do jez. Korytnica (km 0,0 – 13,3)
9	Piawa	od ujścia do Gwdy do Dobrzycy (km 0,0 – 10,3)
10	Plitnica (Płynica)	od ujścia do Gwdy do Samborki (km 0,0 – 9,5)
12	Welna	od ujścia do Warty do ujścia Flinty (km 0,0 – 12,3)
13	Kończak (Kanał Kończak)	od ujścia do Warty do Kanału Ludomickiego (km 0,0 - 14,7)
14	Samica Kierska	od ujścia do Warty do jez. Kierskiego (km 0,0 – 28,6)

Załącznik nr 4

Gatunki ryb, których potrzeby migracji określają minimalne wymagania ciągłości morfologicznej na ciekach lub ich odcinkach szczególnie istotnych i istotnych wymienionych w §7 ust.1 pkt.1 i pkt 2 lit.a, niezbędnej do osiągnięcia dobrego stanu/potencjału ekologicznego.

I.p	rzeka	oznaczenie odcinka ciek i jego kilometrą (kilometrą wg MPPH)	gatunek ryb określający wymagania ciągłości morfologicznej
1	Warta	od ujścia do Odry do pierwszego stopnia podtrzymującego dolne stanowisko zapory zb. Jeziorsko (km 0,00 - 488,97)	jesiotr, łosoś, boleń, węgorz
2	Noteć	od ujścia do Warty do ujścia Drawy (km 0,0 – 48,8)	jesiotr, łosoś, boleń, węgorz
		od ujścia Drawy do ujścia Gwdy (km 48,8 – 119,8)	łosoś, węgorz
		od ujścia Gwdy do jez. Gopło (km 119,8 – 295,1)	węgorz
3	Mała Noteć (Noteć Zachodnia)	od ujścia do Noteci do jez. Pakoskiego Pn (km 0,0 – 2,0)	węgorz
4	Gąsawka	od ujścia do Noteci do jez. Sobiejuskiego (km 0,0 - 25,0)	węgorz
5	Obra	od ujścia do Warty do Jeziornej (Strugi Jeziornej) (km 0,0 – 25,7)	węgorz
6	Jeziorna (Struga Jeziorna)	od ujścia do Obry (zbiornik Bledzew) do jez. Chycina (km 0,0 – 1,3)	węgorz
7	Drawa	od ujścia do Noteci do ujścia Korytnicy (km 0,0 – 48,5)	jesiotr, łosoś, pstrąg, węgorz
		od ujścia Korytnicy do jez. Dubie (km 48,5 – 66,0)	łosoś, pstrąg, węgorz
9	Płociczna	od ujścia do Drawy do jez. Ostrowite (km 0,0 – 13,0)	łosoś, pstrąg, węgorz

10	Korytnica	od ujścia do Drawy do jez. Korytnica (km 0,0 – 13,3)	troć, pstrąg, węgorz
8	Gwda	od ujścia do Noteci do ujścia Czernicy (km 0,00 – 98,7)	łosoś, pstrąg, węgorz
11	Piława	od ujścia do Gwdy do Dobrzycy (km 0,0 – 10,3)	łosoś, pstrąg, węgorz
12	Plitnica (Płytnica)	od ujścia do Gwdy do Samborki (km 0,0 – 9,5)	łosoś, pstrąg, węgorz
13	Wełna	od ujścia do Warty do ujścia Flinty (km 0,0 – 12,3)	łosoś, pstrąg, węgorz
14	Kończak (Kanał Kończak)	od ujścia do Warty do Kanału Ludomickiego (km 0,0 - 14,7)	łosoś, pstrąg, węgorz
15	Samica Kierska	od ujścia do Warty do jez. Kierskiego (km 0,0 – 28,6)	węgorz,

Załącznik 5

Warunki techniczno-hydrauliczne typowych urządzeń udrażniających, niezbędne do uzyskania przez nie skuteczności ekologicznej, wymaganej dla poszczególnych gatunków ryb

I.p	Parametry urządzeń udrażniających	Reprezentatywny gatunek ryb	jesiotr	łosoś, troć	pstrąg, boleń, cęta węgorz itp
1	Przeplawka techniczna szczelinowa				
	przepływ - Q (m ³ /s)		> 1,40	> 0,41	> 0,14
	prędkość wody - v (m/s)		0,40 – 2,00	0,40 – 2,00	0,40 – 2,00
	długość pojedynczej komory - l (m)		> 5,00	> 2,75	> 1,90
	szerokość komory - b (m)		> 3,00	> 1,80	> 1,20
	różnica poz. wody w komorach - t (m)		< 0,20	< 0,20	< 0,20
	głębokość wody w komorze - h (m)		> 1,30	> 0,75	> 0,50
	szerokość szczeliny - s (m)		> 0,60	> 0,30	> 0,15
	dyssypacja objętościowa - W (W/m ²)		150 - 200	150 - 200	150 - 200
2	Przeplawka komorowa konwencjonalna				
	przepływ - Q (m ³ /s)		> 2,50	0,20 – 0,50	0,08 – 0,20
	prędkość wody - v (m/s)		0,40 – 2,00	0,40 – 2,00	0,40 – 2,00
	długość pojedynczej komory - l (m)		> 5,0	> 2,50	> 1,40
	szerokość komory - b (m)		> 2,50	> 1,60	> 1,00
	różnica poz. wody w komorach - t (m)		< 0,20	< 0,20	< 0,20
	głębokość wody w komorze - h (m)		> 1,50	> 0,80	> 0,60
	wymiar przesmyku dla ryb - b _s (m)		1,50	> 0,40	> 0,25
	dyssypacja objętościowa - W (W/m ²)		150 - 200	150 - 200	150 - 200
3	Rampa kamienna				
	wysokość przegrody - H (m)			< 1,00	
	maks. nachylenie			1:10	
	przepływ wody - Q (m ³ /s/1 mb szer.)			> 0,1	
	maks. prędkość wody - v (m/s)			2,0	
	głębokość wody - h (m)			> 0,3	
4	Bystrza (bystrotoki)				
	wysokość przegrody - H (m)			< 3,00	
	maks. nachylenie			1:20	
	przepływ wody - Q (m ³ /s/1 mb szer.)			> 0,80	
	maks. prędkość wody - v (m/s)			1,60 – 2,00	
	głębokość wody - h (m)			0,3 – 0,4	
	średnica kamieni - d (m)			0,60 – 1,12	
5	Bystrza kaskadowe (przeplawki ryglowe)				

	wysokość przegrody - H (m)	< 6,00
	przepływ Q (m ³ /s/1 m szer.)	> 0,15
	maks. prędkość wody – v (m/s)	1,5 – 1,7
	długość pojedynczej komory - l (m)	> 3,00
	szerokość - b (m)	> 2,00
	maks. różnica poz. wody w komorach - t (m)	0,12 – 0,15
	głębokość wody w komorze – h (m)	> 0,80
	szerokość szczelin progu (rygla) – s (m)	0,1 – 0,5
6	Obejścia	
	wysokość przegrody - H (m)	< 10,00
	maks. nachylenie	1:20
	przepływ wody - Q (m ³ /s/1 mb szer.)	> 1,2
	maks. prędkość wody – v (m/s)	1,6 – 2,00
	długość pojedynczej komory - l (m)	> 4,0
	szerokość dna - b (m)	> 0,8
	maks. różnica poz. wody w komorach - t (m)	0,10 – 0,15
	min. głębokość wody – h (m)	0,20 – 1,50
	szerokość szczelin między kamieniami – s(m)	0,1 – 0,5

UZASADNIENIE

Uwarunkowania formalne opracowania warunków korzystania z wód regionu wodnego.

Rozporządzenie ustalające warunki korzystania z wód regionu stanowi wykonanie upoważnienia określonego w art. 120 ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne, który zobowiązuje dyrektorów regionalnych zarządów gospodarki wodnej do opracowania warunków korzystania z wód regionu wodnego oraz wprowadzenia ich w drodze rozporządzeń, stanowiących akty prawa miejscowego.

Warunki korzystania z wód regionu łącznie z warunkami korzystania z wód zlewni są dwoma dokumentami, które regulują zasady korzystania z wód w regionie wodnym lub jego częściach w zakresie nie uregulowanym w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza, z uwagi na indywidualne dla regionu lub zlewni uwarunkowania. Z tego względu zawarte w warunkach korzystania z wód regionu unormowania stanowią rozszerzenie ustaleń Planów o elementy, które z uwagi na regionalny charakter nie zostały w tych Planach uwzględnione. Taka sama relacja obowiązuje pomiędzy warunkami korzystania z wód regionu i zlewni.

Celem ustalenia warunków jest poprawa korzystania z wód ukierunkowana na osiągnięcie lub utrzymanie co najmniej dobrego stanu wód oraz ekosystemów od wód zależnych w regionie wodnym, poprzez określenie szczegółowych i indywidualnych dla regionu wymagań w zakresie stanu wód, priorytetów w zaspokajaniu potrzeb i ograniczeń w korzystaniu z wód, wspomagających na jego obszarze efektywność ekologiczną działań określonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Zakres merytoryczny jak również cel wykonywania warunków korzystania z wód regionu jak i warunków korzystania z wód zlewni wynika z upoważnienia ustawowego, określonego w art. 115 ustawy Prawo wodne i jest identyczny dla obu dokumentów. Ustawa Prawo wodne ustanawia logiczny rozdział pomiędzy regulacjami ustanawianymi w tych dokumentach, wynikający z ich terytorialnego zasięgu tj. warunki korzystania z wód regionu zawierają unormowania korzystania z wód odnoszące się do indywidualnych uwarunkowań wymagających uregulowania na całym obszarze regionu, natomiast unormowania warunków korzystania z wód o ograniczonym zasięgu, wynikające z lokalnych uwarunkowań przeznaczono do opracowania i wdrożenia w ramach warunków korzystania z wód zlewni. Takie podejście, wynikające z ustalonej w ustawie Prawo wodne struktury dokumentów planistycznych i ich relacji, umożliwi opracowanie każdego z opracowywanych w regionie wodnym dokumentów tj. warunków korzystania z wód regionu i warunków korzystania z wód zlewni przy uwzględnieniu ustaleń dokumentów nadrzędnych. Stosowanie się do tej procedury umożliwi konsekwentne rozpoznanie warunków korzystania z wód w regionie wodnym zgodnie z zasadą „od ogółu do szczegółu” i zapewnienie możliwości realizacji i wdrożenia kolejnych dokumentów na lokalnym, bardziej szczegółowym poziomie. Jakkolwiek upoważnienie ustawowe dla opracowania warunków korzystania z wód regionu daje także możliwość zawarcia w tym regionalnym dokumencie unormowań odnoszących się do części regionu, to z uwagi na logikę i przejrzystość obu dokumentów, wykorzystanie tej możliwości powinno być ograniczone do wyjątkowych i szczegółowo uzasadnionych przypadków przy jednoczesnym braku możliwości zawarcia określonych lokalnych unormowań w warunkach korzystania z wód zlewni.

W przewidzianym ustawą dwuetapowym układzie przygotowania warunków korzystania z wód, z założenia unormowania przedstawione w warunkach korzystania z wód regionu nie muszą być wystarczające do pełnego osiągnięcia celów środowiskowych, gdyż stawianie

takiego wymagania przed tym dokumentem neguje istotę realizacji zastrzeżonych w ustawie Prawo wodne warunków korzystania z wód zlewni.

Zgodnie z intencją ustawodawcy, określenie możliwej zawartości obu dokumentów nie musi w każdym przypadku wyczerpywać całej zawartości upoważnienia ustawowego tym bardziej, że katalog możliwych do zastosowania ograniczeń w korzystaniu z wód w obu dokumentach jest katalogiem otwartym. Tym samym zawartość poszczególnych dokumentów wynika wprost z występowania w regionie lub zlewni charakterystycznych dla tego obszaru okoliczności wymagających szczególnego unormowania w przypadkach niezbędnych do osiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z upoważnieniem ustawowym warunki korzystania z wód regionu nie ustalają żadnych celów środowiskowych, także dla obszarów chronionych. W Warunkach korzystania z wód regionu zamieszczono tylko przepisy przekazane do unormowania w upoważnieniu ustawowym, którym dla Warunków jest art. 115 ustawy Prawo wodne. Upoważnienie to nie obejmuje obowiązku określania i ustalania warunków i zakresu ochrony „cennych przyrodniczo środowisk od wód zależnych, w tym siedlisk i gatunków z obszarów Natura 2000”. Realizacja tego zakresu podlega pod ustawę o ochronie przyrody a wynikające z nich upoważnienia do przygotowania aktów wykonawczych nie dają upoważnienia do realizacji wynikających z tej ustawy zadań przez Dyrektora RZGW. Z tego też powodu warunki nie wprowadzają do swej zawartości szczególnych uregulowań korzystania z wód na obszarach chronionych, ustanawianych ustawowo na podstawie przepisów odrębnych. Nie mniej ustalone w warunkach unormowania nie mogą stanowić przeszkody w osiągnięciu celów środowiskowych na obszarach chronionych i powinny wspomagać likwidację zagrożeń ich osiągnięcia na obszarach poza ich granicami.

Upoważnienie ustawowe do realizacji warunków korzystania z wód, przedstawione w art.115 ustawy Prawo wodne określa zawartość tego aktu, zgodnie z którą może on zawierać:

- 1/ szczegółowe wymagania dotyczące stanu wód w regionie wodnym Warty, wynikające z celów środowiskowych ustalonych w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry - rozumiane jako charakterystyczne i indywidualne dla regionu wodnego Warty wymagania stanu wód, których nie spełnienie, z uwagi na ich charakterystykę, zagraża w sposób istotny osiągnięciu celów środowiskowych;
- 2/ priorytety w korzystaniu z wód – rozumiane jako zasady dysponowania zasobami wodnymi w sposób zgodny z zasadą zrównoważonego rozwoju i wspomagający osiągnięcie celów środowiskowych w regionie;
- 3/ ograniczenia w korzystaniu z wód – rozumiane jako charakterystyczne dla regionu wodnego Warty warunki lub normy w korzystaniu z wód, ograniczające nie zabronione prawem korzystanie z wód, w zakresie umożliwiającym osiągnięcie zidentyfikowanych dla regionu wodnego Warty szczegółowych wymagań stanu i z uwzględnieniem ustalonych priorytetów.

Projekt niniejszego dokumentu przygotowano na bazie obszernych materiałów wyjściowych analizujących na poziomie regionu wodnego obecny stan zasobów wodnych i zakres ich wykorzystania oraz przedstawiających charakterystyczne i istotne dla regionu problemy w gospodarowaniu zasobami wodnymi. Bardzo istotny wpływ na kształt obecnego projektu rozporządzenia miały również szerokie, dwuetapowe konsultacje.

Zawartość merytoryczna rozporządzenia

Przedstawiony ostateczny projekt rozporządzenia składa się z 5 działów:

Dział I – Postanowienia ogólne.

Dział II - Szczegółowe wymagania dotyczące stanu wód w regionie wodnym Warty, wynikające z celów środowiskowych ustalonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry.

Dział III - Priorytety w korzystaniu z wód.

Dział IV - Ograniczenia w korzystaniu z wód.

Dział V - Postanowienia końcowe.

W dziale I rozporządzenia zawarto:

- wskazanie granicy obszaru obowiązywania warunków, poprzez odwołanie się do granic hydrograficznych zlewni Warty oraz przepisów odrębnych dotyczących przebiegu granic obszarów dorzeczy i regionów wodnych.
Uznano, że takie przedstawienie jest jednoznaczne i wystarczające. Nie przedstawiono przebiegu granic regionu wodnego Warty na załączniku graficznym, gdyż z uwagi na konieczną skalę przedstawiony załącznik miałby tylko bardzo uproszczoną i pogładową wartość, dyskwalifikującą go jako element aktu prawa miejscowego,
- pośrednie wskazanie celów środowiskowych dla jednolitych części wód znajdujących się w granicach regionu,
- zapis jednoznacznie podporządkowujący ustalenia warunków innym, bardziej rygorystycznym wymaganiom stanu, priorytetom i ograniczeniom w korzystaniu z ich zasobów, ustalonym w warunkach korzystania z wód zlewni lub na podstawie przepisów odrębnych, w szczególności ustawy o ochronie przyrody.
- określenie użytych w rozporządzeniu określeń i pojęć.

W dziale II projektu rozporządzenia zawarto szczegółowe, charakterystyczne dla regionu wymagania dotyczące stanu wód, których realizacja jest konieczna dla osiągnięcia celów środowiskowych i możliwa z uwagi na zakres upoważnienia ustawowego. Dotyczą one:

- ograniczenia minimalnej wartości przepływu nienaruszalnego na ciekach regionu, lecz bez wskazywania metod jego wyliczenia. Obligatoryjne wskazanie do stosowania metodyk obliczania przepływów charakterystycznych np. przepływu nienaruszalnego jako funkcji naturalnej dynamiki rzeki wymagałoby ujednoczenia na poziomie krajowym np. poprzez zmianę zapisów ustawy Prawo wodne, która nie wprowadza w zakresie możliwych do stosowania metod obliczania przepływu nienaruszalnego żadnych ograniczeń. Z uwagi na powyższe wskazanie metod wyliczania przepływu nienaruszalnego wykracza poza upoważnienie ustawowe dla warunków. Poza tym uwzględnienie powszechnego wdrożenia metod statystycznych obliczania przepływu nienaruszalnego jako funkcji naturalnego reżimu hydrologicznego nie jest możliwe z uwagi na brak odpowiednio długich ciągów czasowych danych hydrologicznych umożliwiających powszechne przeprowadzanie analiz w celu rozpoznania charakterystyki naturalnego reżimu hydrologicznego cieków i jego odcinków.
- nie pogarszania stanu naturalnej retencji gruntowej, czynnika szczególnie istotnego dla regionu w kontekście kształtowania stanu zasobów wodnych (przeciwdziałanie zjawisku stepowienia Wielkopolski) oraz występowania zjawisk ekstremalnych i ich przeciwdziałaniu,
- wyznaczenia cieków, dla których drożność morfologiczna jest niezbędna dla osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału oraz w kontekście potrzeb realizacji celów środowiskowych na obszarach chronionych, z uwzględnieniem ich podziału na cieki szczególnie istotne

i istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej, na których w ramach wprowadzonych ograniczeń ustalono obowiązek udroźnienia istniejących budowli. Na ciekach szczególnie istotnych, z uwagi na ich kwalifikacje wynikającą z pełnienia przez te cieki dodatkowo funkcji najważniejszych korytarzy migracyjnych ryb oraz miejsc ich tarlisk i dorastania form młodocianych decydujących o stanie poszczególnych gatunków w całej zlewni Warty, przewidziano dodatkowe ograniczenia w wykonywaniu nowych budowli, przebudowy istniejących oraz ich wyposażania w dodatkowe urządzenia.

- ustaleń biologicznych wymagań drożności na poszczególnych ciekach szczególnie istotnych i istotnych w kontekście bytujących na poszczególnych ciekach lub ich odcinkach gatunków ryb. Zgodnie z celami postawionymi przed warunkami jego zapisy intencyjnie nie realizują jednak potrzeb zachowania warunków hydromorfologicznych niezbędnych do osiągnięcia bardzo dobrego stanu lub maksymalnego potencjału ekologicznego, wprowadzając unormowania ukierunkowane na osiągnięcie celów środowiskowych na poziomie wymaganym przez Ramową Dyrektywę Wodną (RDW) i zapisy ustawy Prawo wodne tj. na poziomie dobrego stanu lub potencjału części wód. Zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem osiągnięcie dobrego stanu lub potencjału nie wymaga bezwzględnego przywracania naturalnego reżimu hydrologicznego lub ciągłości oraz innych naturalnych warunków morfologicznych, jeżeli nie ma to wpływu lub nie jest konieczne dla osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału elementów biologicznych występujących w warunkach naturalnych na danym cieku lub jego odcinku. W tej sytuacji ustalenia projektu warunków z założenia nie mogą rozwiązywać wszystkich problemów braku ciągłości rzek w kontekście innych wymagań niż wynikających z RDW, lecz nic nie stoi na przeszkodzie pełnej ich realizacji, na podstawie przepisów odrębnych.

Określone potrzeby zachowania ciągłości morfologicznej dotyczą tylko tych cieków lub ich odcinków gdzie jest to niezbędne dla osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału lub realizacji celów środowiskowych na obszarach chronionych. Zastosowany w rozporządzeniu sposób określenia tych potrzeb oparto na potrzebach ryb bytujących w warunkach naturalnych w tych ciekach. Dobór tych gatunków został dokonany z uwagi na potrzebę wyznaczenia gatunku najbardziej wymagającego pod względem wymagań (parametrów) drożności wśród innych występujących na danych odcinku cieku. Zgodnie z intencją proponowanych zapisów wyznaczony gatunek to taki, którego potrzeby migracji spełniają również potrzeby pozostałych gatunków ryb bytujących w warunkach naturalnych w danym cieku. Niekoniecznie więc musi być identyfikowany z gatunkiem o największej populacji lub wymagającym bardziej restrykcyjnej ochrony. Np. wpisanie jako gatunku reprezentatywnego łososa oznacza, że spełnione dla tego gatunku warunki ciągłości spełniają również potrzeby np. troci, pstrąga, certy i innych występujących gatunków ryb i minogów, nie powodując w ich populacji większych odstępstw niż jest to dopuszczalne dla dobrego stanu.

Zapisy projektowanego rozporządzenia nie określają potrzeb zapewnienia drożności na rzekach innych niż szczególnie istotne lub istotne dla zachowania ciągłości morfologicznej, ponieważ potrzeby te, zarówno w przypadku przebudowy istniejących lub budowy nowych budowli wynikają faktycznie z warunków nie pogarszania stanu wód i muszą zostać określone indywidualnie dla każdego przypadku w procedurze udzielania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Na etapie przygotowania projektu rozporządzenia nie zidentyfikowano potrzeby określania szczegółowych wymagań czy warunków jakościowych odprowadzania ścieków charakterystycznych dla regionu wodnego Warty. Obowiązujące wymagania jakościowych

uwarunkowań są regulowane w ustawodawstwie na poziomie krajowym (ustawa Prawo wodne i rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie warunków jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi). Zgłaszane w procedurze konsultacji oczekiwania co do uszczegółowienia i zmiany ww. przepisów nie mogą być zrealizowane w warunkach korzystania z wód regionu z uwagi na fakt, że zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dn. 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, w rozporządzeniu, a więc w akcie prawnym niższego rzędu (warunki) nie zmienia się przepisów ustawy upoważniającej oraz innych aktów normatywnych.

W dziale III określone zostały priorytety w korzystaniu z wód w dostępie przez człowieka do zasobów wodnych i okoliczności ich obowiązywania. Zgodnie z logiką, potwierdzoną stanowiskami zgłaszanymi w procesie konsultacji społecznych, w obecnym projekcie rozporządzenia priorytetami nie objęto potrzeb, których spełnienie objęte jest celami środowiskowymi np. zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla ekosystemów od wód zależnych lub zapewnieniem odpowiedniej jakości wód użytkowanych do kąpiel i rekreacji. Spełnienie ww. potrzeb nie jest korzystaniem z wód lecz może wynikać tylko z jego braku. Wymagania wynikające z potrzeb stanowiących element celów środowiskowych mają charakter nadrzędny i nie stanowią alternatywy dla innego korzystania z wód w żadnym przypadku. Gwarantują to szczegółowe zapisy ustawy Prawo wodne. Zastosowane podejście wpłynęło również na brak określenia w tym dziale priorytetów związanych z jakością wód dla regionu Warty. Obszar ten regulowany jest zapisami ustawodawstwa krajowego a ich zmiana lub uzupełnienie wykracza poza upoważnienie dla warunków.

Oprócz realizacji potrzeb wymagających jakości wody do picia (tj. na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę pitną oraz do produkcji artykułów farmaceutycznych i żywności), w zakresie pozostałego użytkowania celowo nie zróżnicowano priorytetów ich zaspokajania, ponieważ nie stwierdzono, aby w przypadku niedostatecznej ilości zasobów wodnych *a priori* wskazywać wyższość jednego z wymienionych w tym punkcie korzystania z wód nad pozostałymi. Intencyjnie więc, kwestia przyznania ewentualnych zasobów na realizację potrzeb wymienionych w tej grupie wymaga indywidualnego rozpatrzenia każdego przypadku.

Z uwagi na potrzebę ochrony wód podziemnych określono również zasady korzystania z ich zasobów na potrzeby rolnictwa i powiązanych z nim działalności oraz innych potrzeb, nie wymagających zasobów o jakości odpowiedniej dla zaopatrzenia ludności w wodę pitną.

W dziale IV zamieszczono konkretne ograniczenia w korzystaniu z wód, będące konsekwencją ustalonych dla regionu wodnego szczegółowych wymagań dotyczących stanu wód oraz priorytetów w dostępie do nich. Konsekwentnie, przedstawione w tym rozdziale zapisy nie dotyczą ograniczeń szczególnego korzystania z wód związanego z odprowadzeniem ścieków do wód i do ziemi, które z uwagi na opisane wcześniej okoliczności nie zostały objęte w poprzednich działach. Przy formułowaniu ograniczeń w korzystaniu z wód i urządzeń wodnych, oprócz wymogów środowiskowych brano pod uwagę aspekt ograniczania ich negatywnych skutków ekonomicznych i społecznych. Zgodnie z tą zasadą, w pierwszej kolejności warunki dla regionu wprowadzają ograniczenia dla nowych działań aby zahamować negatywne trendy wynikających z nich presji. Natomiast gdzie to jest możliwe, wprowadzanie ograniczeń, które ingerują w nabyte już prawa, przewiduje się wprowadzać w drugiej kolejności w ramach warunków korzystania z wód zlewni, gdzie na podstawie szczegółowego rozpoznania istnieje możliwość ich szczegółowego uzasadnienia i ograniczenia do niezbędnego zakresu. W przygotowanych ograniczeniach ze szczególną uwagą potraktowano zapisy zmierzające do zapewnienia

wymaganej dla osiągnięcia dobrego stanu lub potencjału ciągłości morfologicznej cieków regionu wodnego.

Zaproponowane zapisy dotyczą m.in.:

- wykonywania nowej zabudowy jak i ograniczeń w użytkowaniu istniejących budowli na ciekach szczególnie istotnych i istotnych dla zachowania ciągłości, na których dla występujących w warunkach naturalnych elementów biologicznych stanowi on barierę w osiągnięciu wymagań określonych dla dobrego stanu lub potencjału,
- ograniczania strat naturalnej retencji gruntowej, mającej w regionie wodnym Warty istotne znaczenie dla kształtowania się zasobów wodnych oraz występowania zjawisk ekstremalnych,
- ograniczenia zrzutów z przydomowych oczyszczalni ścieków, w których nie ma możliwości kontroli parametrów warunkujących dopuszczenie ich do eksploatacji, mające na celu ograniczenie zrzutów z nie właściwie pracujących instalacji, powodujących istotne zanieczyszczenie wód.

Zastosowane ograniczenia w użytkowaniu istniejących urządzeń wprowadzono do warunków na podstawie upoważnienia ustawowego, umożliwiającego zastosowanie dodatkowych ograniczeń ponad te, wymienione enumeratywnie w art. 115 ust.1 pkt 3 ustawy Prawo wodne (katalog otwarty).

W dziale V zamieszczono postanowienia końcowe, które m.in. przewidują szczegółowe unormowania w zakresie stosowania ustaleń warunków do spraw w toku. Zastosowane zapisy wyniknęły z uwzględnienia zarówno bezpośrednich przepisów jak orzecznictwa w tym zakresie. Zgodnie z rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z dn.20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”, rozporządzenie zawiera m.in. zapisy wskazujące sposób zakończenia postępowań będących w toku a wszczętych przed wejściem w życie nowego aktu prawnego. Nadrzędna zasada praworządności i zaufania obywateli do organów Państwa wymaga aby wprowadzane przepisy lub ich skutki nie działały wstecz i dopuszczały zakończenie będących w toku procedur, wszczętych w dobrej wierze i zgodnie z przepisami obowiązującymi przed wejściem w życie przepisów zmieniających. Respektowanie zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa powinno być w szczególności stosowane w przypadkach zmian przepisów kształtujących sytuację prawną obywateli (wyroki z 15 lipca 1996 r., K5/96, 25 listopada 1997 r., K 26/97, 3 czerwca 2008 r., K 42/07, 20 stycznia 2009 r., P 40/07).. Zasada państwa prawnego, a zwłaszcza wynikające z niej zasady: zaufania obywateli do państwa, pewności prawa oraz ochrony praw nabytych nakazują poszanowanie istniejących stosunków prawnych i umożliwienie jednostce dostosowania się do zmieniających zapisów i spokojne podjęcie decyzji co do dalszego postępowania i racjonalnego planowania przeszłych działań. Uczynienie zadość tym zasadom wymaga, by zmiana prawa dotychczas obowiązującego, która pociąga za sobą niekorzystne skutki dla sytuacji prawnej podmiotów, dokonywana była zasadniczo z zastosowaniem techniki przepisów przejściowych a co najmniej odpowiedniej *vacatio legis*. To na ustawodawcy ciąży obowiązek ochrony praw słusznie nabytych i ochrony interesów będących w toku, za pomocą powszechnie przyjętych w/w technik stanowienia prawa (orzeczenie z 2 marca 1993 r., K 9/92 i wyrok z 25 listopada 1997 r., K 26/97 oraz zabezpieczenia należytej realizacji nabytych na podstawie poprzednich przepisów (orzeczenia z: 2 marca 1993 r., K 9/92, 15 lipca 1996 r., K5/96 oraz wyroki z 24 października 2000 r., SK 7/00 i 10 kwietnia 2006 r., SK 30/04). Sytuacja prawna osób dotkniętych nową regulacją winna być poddana takim przepisom przejściowym, by mogły mieć one czas na dokończenie przedsięwzięć podjętych na podstawie wcześniejszych regulacji, w przeświadczeniu, że będzie ona miała charakter stabilny. Przestrzeganie tej zasady ma szczególne znaczenie w sytuacji, w której ma miejsce zmiana dotychczas obowiązujących przepisów, zwłaszcza

tych, które już znalazły zastosowanie jako czynnik kształtujący sytuację prawną ich adresatów (wyrok z 10 lipca 2000 r., SK 21/99).

Bezwarunkowe i natychmiastowe zastosowanie ustaleń warunków jako aktu prawa miejscowego do spraw w toku wymagałoby zastosowania wyjątkowego trybu poprzez zastosowanie formuły bezwarunkowego działania. Zastosowanie takiej formuły w przypadku warunków korzystania z wód regionu wodnego nie powinno mieć jednak zastosowania, ponieważ nie są spełnione podstawowe wymagania, uzasadniające zastosowanie takiego podejścia bez naruszenia zasad demokratycznego państwa prawnego tj.:

- powodują ograniczenia praw lub zwiększenia zobowiązań adresatów norm prawnych,
- problem rozwiązywany przez projektowane zapisy Warunków był znany prawodawcy wcześniej i mógł być rozwiązany bez użycia formuły bezpośredniego działania,
- efekt merytoryczny wprowadzenia formuły bezpośredniego działania może być osiągnięty przez zastosowania innych, obowiązujących przepisów.

Projektowane zapisy rozporządzenia, zgodne z upoważnieniem ustawowym, nie przewidują terminów aktualizacji warunków lub weryfikacji tego dokumentu, uzależniając ich dokonanie od zaistnienia okoliczności mających wpływ na konieczność zmiany lub uzupełnienia ustaleń obowiązujących Warunków, wynikających w szczególności ze: zmiany ustaleń Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry bądź nowych lub aktualnych danych o korzystaniu z zasobów wodnych regionu gromadzonych w ramach prowadzonego katastru wodnego.

Procedury konsultacji społecznych i uzgodnień zastosowane na etapie przygotowania projektu rozporządzenia.

Dyrektor RZGW w Poznaniu, zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 120 ust. 2 ustawy Prawo wodne, przy opracowywaniu warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty ma obowiązek zapewnienia udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w art. 39 ustawy z dnia 3 października o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008 r., nr 199, poz. 1227, ze zm.).

Wobec powyższego Dyrektor RZGW w Poznaniu, w terminie od 19.10.2011 r. do 18.11.2011r., przeprowadził I etap procedury udziału społeczeństwa dot. zawiadomienia o przystąpieniu do sporządzania projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty. W ramach tego etapu podano do publicznej wiadomości, celem zapoznania się i ewentualnego wniesienia uwag, informację o założeniach dokumentu wynikających z art. 115 ust. 1 ustawy Prawo wodne oraz opracowanie pn. „Materiały wyjściowe do formułowania warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty”, RZGW w Poznaniu, wrzesień 2011 r., stanowiące materiał pomocniczy o charakterze informacyjnym, który obejmował tematykę związaną z charakterystyką regionu wodnego Warty pod kątem stanu zasobów wodnych. W wyniku przeprowadzonych konsultacji społecznych wpłynęło 40 uwag i wniosków w terminie od 19.10.2011 r. do 18.11.2011 r. oraz 5 uwag i wniosków w terminie po 18.11.2011 r. Zebrane podczas I etapu uwagi zostały zestawione w tabeli rozbieżności i podane do publicznej wiadomości (na stronie www.poznan.rzgw.gov.pl) wraz z przystąpieniem do II etapu procedury udziału społeczeństwa dotyczącej zawiadomienia o sporządzeniu projektu Warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty.

W dniach od 07.09.2012 r. do 06.11.2012 r. przeprowadzono konsultacje społeczne projektu warunków korzystania z wód regionu wodnego Warty. Prace podjęte w ramach procesu udziału społeczeństwa obejmowały zarówno działania obligatoryjne określone w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, jak również kampanię

informacyjną, polegającą na opublikowaniu tematycznego artykułu w prasie o zasięgu ogólnokrajowym, wysyłkę pism do 861 instytucji poprzez pocztę zarówno tradycyjną jak i elektroniczną. Dodatkowo w ramach konsultacji czynnych zorganizowano 4 regionalne fora wodne w Poznaniu, Częstochowie, Pile i Koninie, które pozwoliły zaangażować w przedmiotowy proces zainteresowane strony. W ramach II etapu procedury udziału społeczeństwa wpłynęło 109 uwag, które zostały zawarte w tabeli i zamieszczone na stronie internetowej RZGW w Poznaniu: <http://www.poznan.rzgw.gov.pl/> oraz wpłynęły na ostateczne zapisy poddawane pod konsultacje społeczne projektu warunków. Tabela rozbieżności wraz z analizą uwag pod kątem ich uwzględnienia zostanie udostępniona do publicznego wglądu na ww. stronie internetowej w ramach III etapu procedury udziału społeczeństwa prowadzonej w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, do przeprowadzenia której Dyrektor RZGW w Poznaniu został zobowiązany uzgodnieniami otrzymanymi od Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (nr DOOŚsoos.411.7.2012.JP, z dnia 12 października 2012 r.) oraz Głównego Inspektora Sanitarnego (nr GIS-HŚ-NS-073-142/MD/12 z dnia 18.01.2013 r.). Podczas przedmiotowego procesu do publicznego wglądu udostępniany jest więc celem wnoszenia uwag i wniosków niniejszy projekt Warunków korzystania z wód regionu wodnego Wart wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

W ramach III etapu konsultacji społecznych oprócz wymagań obligatoryjnych względem podania informacji do publicznej wiadomości określonych w art. 3 ust. 1 pkt 11) ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, wykorzystane zostaną przez Dyrektora RZGW w Poznaniu celem przekazywania informacji i wnoszenia uwag następujące narzędzia: poczta tradycyjna i elektroniczna oraz spotkanie informacyjno-konsultacyjne. Po zakończeniu procesu konsultacji na stronie internetowej <http://www.poznan.rzgw.gov.pl/> zostanie zamieszczona do publicznego wglądu tabela rozbieżności zawierająca uzasadnienie stopnia uwzględnienia zebranych uwag, która stanowić będzie podstawę uzasadnienia obejmującego informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu, o którym mowa w art. 42 pkt 2) ww. ustawy.